

Kf §

Revisionsberättelse med revisorernas redogörelse samt ansvarsprövning

- 1 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för barn- och utbildningsnämnden och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 2 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för bygg- och miljönämnden och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 3 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsbyggnadsnämnden och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 4 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 5 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 6 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för överförmyndarnämnden och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 7 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter mellan Jämtlands läns landsting och länets kommuner samt nämnden för upphandlingssamverkan mellan länets kommuner (GNU) och dess ledamöter verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 8 Fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och dess ledamöter, verksamhetsåret 2013, enligt revisorernas tillstyrkan.
- 9 Fullmäktige lägger revisionsberättelsen till handlingarna.

Krokoms kommun

Revisorerna

2014-04-11

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2013

Redogörelse

Enligt kommunallagen och god revisionssed granskar vi kommunens verksamheter i styrelser, nämnder och genom lekmannarevisorer i kommunens företag och prövar om de bedrivs ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande samt i enlighet med kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Vi granskar också om kommunens räkenskaper är rättvisande och om nämndernas kontroll är tillräcklig. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I arbetet har vi biträttats av Deloitte AB.

Vi har under året sammanträffat med berörd styrelse/nämnd för att presentera och diskutera resultatet av genomförda granskningar. Vi har även träffat fullmäktiges presidium.

Granskningens inriktning

Under år 2013 har vi bland annat granskat upphandlingsfrågor och ramavtal, skogsförvaltningen, säkerhet i debitering av avgifter, försörjningsstöd, ledning och styrning av externa projekt, underhåll och förnyelse av VA - nätet och övergripande ansvarsutövande för samtliga nämnder. Vi har även granskat årsredovisningen och delårsrapporten.

Vi har även följt den gemensamma nämnden avseende upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter mellan Jämtlands läns landsting och länets samtliga kommuner samt nämnden för upphandlingssamverkan mellan länets kommuner (GNU).

Vi har kontinuerligt följt kommunens verksamhet och resultatutveckling under året och föredragit revisionsrapporter och iakttagelser vid kommunfullmäktiges sammanträden.

Granskningens resultat

Kommunen uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2013 och redovisar ett överskott på ca 12,6 Mkr. Årets investeringar uppgår till ca 40 mnkr och är finansierade med eget kapital. Samtliga nämnder redovisar positiva avvikelser eller balans mot budget. Vi bedömer att kommunen uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans och att resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.

Y. J. Pa. 167. 13

Eftersom det saknas en samlad bedömning av respektive nämnds måluppfyllelse av verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning i årsredovisningen kan vi inte bedöma måluppfyllelsen.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att **kommunstyrelsen** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att **samhällsbyggnadsnämnden** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att **barn – och utbildningsnämnden** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att **socialnämnden** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att **bygg – och miljönämnden** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att **valnämnden** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att **överförmyndarnämnden** och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

Vi tillstyrker att den **gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution** av sjukvårdsprodukter mellan Jämtlands läns landsting och länets kommuner samt **nämnden för upphandlingssamverkan** mellan länets kommuner (GNU) och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2013.

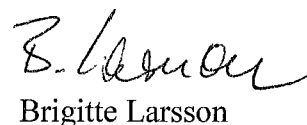
Godkännande av årsredovisning

Vi tillstyrker också att årsredovisningen godkänns, vilken är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen och i allt väsentligt redovisar utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

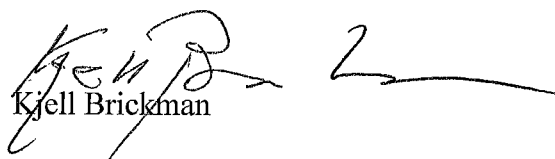
Krokom den 9 april år 2014

Stefan Fax

Elisabeth Friberg

Brigitte Larsson

Nils Johnsson

Kjell Brickman

Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2013.

Krokoms kommun

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning.....	2
2.1	Bakgrund.....	2
2.2	Revisionsfråga och kontrollmål	2
2.3	Avgränsning	3
2.4	Revisionskriterier och metod.....	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1	Förvaltningsberättelse.....	4
	Kommentarer:.....	4
3.2	Investeringsredovisning	5
	Kommentarer.....	5
3.3	Driftredovisning	5
	Kommentarer.....	5
3.4	Balanskrav.....	5
	Kommentarer.....	6
3.5	God ekonomisk hushållning	6
	Kommentarer.....	6
3.6	Resultaträkning	6
	Kommentarer.....	6
3.7	Balansräkning	6
	Kommentarer.....	7
3.8	Finansieringsanalys	7
	Kommentarer.....	7
3.9	Sammanställd redovisning	7
4.0	Avvikelser från RKR:s rekommendationer och god redovisningssed.....	7

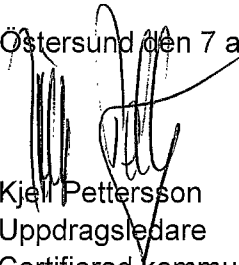
1. Sammanfattning

Revisorerna ska enligt Kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Krokoms kommun har Deloitte granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2013.

- Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.
- De finansiella målen uppfylls med ett redovisat resultat på 12,6 mnkr jämfört med budget 4,7 mnkr, likviditeten uppgår till ca 63 mnkr jämfört med målet 30 mnkr och soliditeten uppgår till ca 50 % jämfört med målet 44 %.
- Vi anser att det är oroväckande att sjukfrånvaron ökat från 6,3 % till 6,8 % av tillgänglig arbetstid. Vi bedömer att en sänkning av sjuktalen är ett "övergripande verksamhetsmål för en god ekonomisk hushållning." Målet i kommunen är 5,5 %.
- Övergripande verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning behöver generellt utarbetas inom flera verksamhetsområden och sammantaget kan vi inte bedöma måluppfyllelsen annat än för sjukfrånvaron.
- Vi har noterat att kommunen avviker från KRL:s rekommendationer och god redovisningssed i följande:
  - RKR 18: Anslutningsavgifter och investeringsbidrag bruttoredo visas inte. Avvikelsen redovisas öppet under avsnittet "Redovisningsprinciper".
  - RKR 10.1: Upplysning till avsättning för deponi saknas. Avvikelsen redovisas öppet under "redovisningsprinciper".
  - VA-lagstiftning: Kommunen upprättar inte separat resultat – och balansräkning för VA- verksamheten, vilket ska göras enligt § 50 VA-lagen (lag 2006:412)

Östersund den 7 april 2014

Kjell Pettersson
Uppdragsledare
Certifierad kommunal revisor

Mattias Holmetun
Revisor

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Enligt Lag om kommunal redovisning (KRL) ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Rådet för kommunal redovisning, vars huvuduppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen.

I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

Enligt KRL och Kommunallagen (KL) är det styrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Krokoms kommun har Deloitte granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2013.

2.2 Revisionsfråga och kontrollmål

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaps-handlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål:

- Redogör årsredovisning för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om?

2.3 Avgränsning

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlagen utifrån denna bedömning.

2.4 Revisionskriterier och metod

I årsredovisningen har följande delar granskats:

- Förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- Resultat- och balansräkning
- Finansieringsanalys
- Sammanställd redovisning (översiktligt)

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

För att granska att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, har ett stickprovsmässigt urval av underlag granskats avseende: existens, periodisering, värdering, ägande rätt och förpliktelser samt huvudsakligt innehåll.

3. Granskningsresultat

3.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4 kapitlet ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1). Upplysningar ska även lämnas om:

- Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning (KLR 4:1 1p).
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffas under räkenskapsåret eller efter dess slut (KRL 4:1 2p).
- Kommunens förväntade utveckling (KRL 4:1 3p).
- Väsentliga personalförhållanden (KRL 4:1 4p) och uppgift om sjukfrånvaro (KRL 4:1a).
- Kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2).
- Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3).
- Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras (KRL 4:4).
- Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts (KRL 4:5).

Sådana upplysningar som avses i KRL 4:1 ska också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1), dvs. koncernbolag.

Kommentarer:

Vi bedömer att ovan förhållanden redovisats i huvudsak på ett korrekt sätt. Förvaltningsberättelsen har förbättrats under åren och strukturen följer på ett bättre sätt redovisningslagen krav 2013 jämfört med tidigare. Resultatanalysen är tydlig och förklaringen till överskottet liksom kommentaren till nedskrivning av fastighetsvärdet för Torsta/Rösta. Vi bedömer däremot att kommentarer kring kommunens framtid kan utvecklas samt att förvaltningsberättelsen kan kortas ned och omfatta de krav som ställs i KRL:s 4 kapitel.

Vi saknar ett kort avsnitt om sjukfrånvaron, som dock kommenteras utförligt i ett separat avsnitt i ÅR "Personalekonomisk redovisning". I den personalekonomiska redovisningen finns en utförlig tabell över sjukfrånvaron för samtliga åldersgrupper. Vi saknar kommentarer och analyser kring sjuktalen i tabellen. Vi har noterat att sjukfrånvaron ökat mellan 2012 och 2013 från 6,3 % till 6,8 % av tillgänglig arbetstid. Målet om 5,5 % för 2013 uppfylls inte.

3.2 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och finansieringsanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Kommentarer.

Vi bedömer att investeringsredovisningen är rättvisande. Årets investeringar uppgår till ca 40 mnkr (budget ca 76,6 mnkr) och ca 36,5 mnkr budgeteras om till 2014.

3.3 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförs riktigt från bokföringen
- Samma periodiserings principer gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse görs med tidigare år
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentarer

Vi bedömer att redovisning av budget och utfall per avdelning och nämnd är riktigt redovisade. Bra och tydlig driftredovisning under avsnitt 4.5.

3.4 Balanskrav

Vi har granskat att:

- Kommunen uppfyller balanskravet
- Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt man avser att reglera detta
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Det framgår skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske.

Kommentarer

Kommunen har inga negativa resultat att reglera utan uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans för 2013. Överskottet uppgår till ca 12,6 mnkr.

3.5 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat att:

- Kommunen uppfyllt de av fullmäktige fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Kommunen uppfyllt de av fullmäktige fattade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Kommentarer

Övergripande **verksamhetsmål** av betydelse för god ekonomisk hushållning behöver utvecklas. Verksamhetsmål finns för respektive verksamhet samt uppföljning av dessa. Ny modell för verksamhetsmål och uppföljning tas i bruk under 2014.

Finansiella mål: Budgeterat resultat 2013: 4,7 mnkr. Redovisat resultat: 12,6 mnkr. Likviditet: Ska motsvara 1 månad personalkostnader (ca 30 mnkr). Redovisad likviditet: Ca 63 mnkr. Soliditet: Ska vara minst 44 %. Redovisad soliditet: 50 %.

Vi bedömer att samtliga finansiella mål uppfyllts men vi kan sammantaget inte bedöma om de övergripande verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning uppnåtts. Sjukfrånvaron har vi kommenterat under avsnitt 3.1 där målet om högst 5,5 % frånvaro av tillgänglig arbetstid inte uppnåtts.

3.6 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Kommentarer

Vi bedömer att resultaträkningen i allt väsentligt är rättvisande. Återbetalning från Fora med 13,1 mnkr bidrar i huvudsak till kommunens överskott 2013.

3.7 Balansräkning

Enligt KRL 5:2 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för

räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentarer

Vi bedömer att balansräkningen visar kommunens ekonomiska ställning och att årets resultat överensstämmer med förändringen av eget kapital. Av kvarstående upptagna kundfordringar i bokslutet, ca 9,7 mnkr återstår ca 1,6 mnkr som fordran i mars 2014. Av återstående 1,6 mnkr har ca 1,1 avskrivits redovisningstekniskt i bokslutet.

Långfristiga skulder har amorterats under året (25 mnkr) och uppgår till 180 mnkr.

3.8 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen ska, enligt KRL 7:1, kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Vi har granskat att:

- Finansieringsanalysen uppfyller kraven i KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kommentarer

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt KRL och visar förändringen av likvida medel under året. Likviditeten har ökat med 11,9 mnkr under 2013.

3.9 Sammanställd redovisning

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen har upprättats enligt gällande bestämmelser och ger en helhetsbild över resultat och ekonomisk ställning. Konsolidering har skett enligt RKR:s rekommendation 8:2.

4.0 Avvikelser från RKR:s rekommendationer och god redovisningssed

Vi har noterat följande avvikelser:

RKR 18: Anslutningsavgifter och investeringsbidrag bruttoredo visas inte. Avvikelsen redovisas öppet under avsnittet "Redovisningsprinciper".

RKR 10.1: Upplysning till avsättning för deponi saknas. Avvikelsen redovisas öppet under "redovisningsprinciper".

VA-lagstiftning: Kommunen upprättar inte separat resultat – och balansräkning för VA- verksamheten, vilket ska göras enligt § 50 VA-lagen (lag 2006:412 "Allmänna vattentjänster"). Självkostnadsprincipen gäller, vilket innebär att eventuellt överskott ska tillgodoräknas VA-kollektivet. Enligt driftredovisningen i ÅR för 2013 är resultatet 0 men i verksamhetsberättelsen för samhällsbyggnadsnämnden redovisas under avsnitt ekonomisk analys att resultatet för 2013 är + 738 kkr.

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Deloitte har 200 000 medarbetare i nätverket alla fast beslutna att bli standard of excellence.

Detta dokument innehåller endast allmän information. Varken Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dess medlemsfirmor eller deras närstående företag (gemensamt kallade "Deloittes Nätverk") lämnar råd eller tjänster genom denna publicering. Innan beslut fattas eller åtgärd vidtas som kan påverka din ekonomi eller din verksamhet, bör du konsultera en professionell rådgivare. Inget företag inom Deloittes Nätverk är ansvarigt för någon skada till följd av att man har förlitat sig på information i detta dokument.